

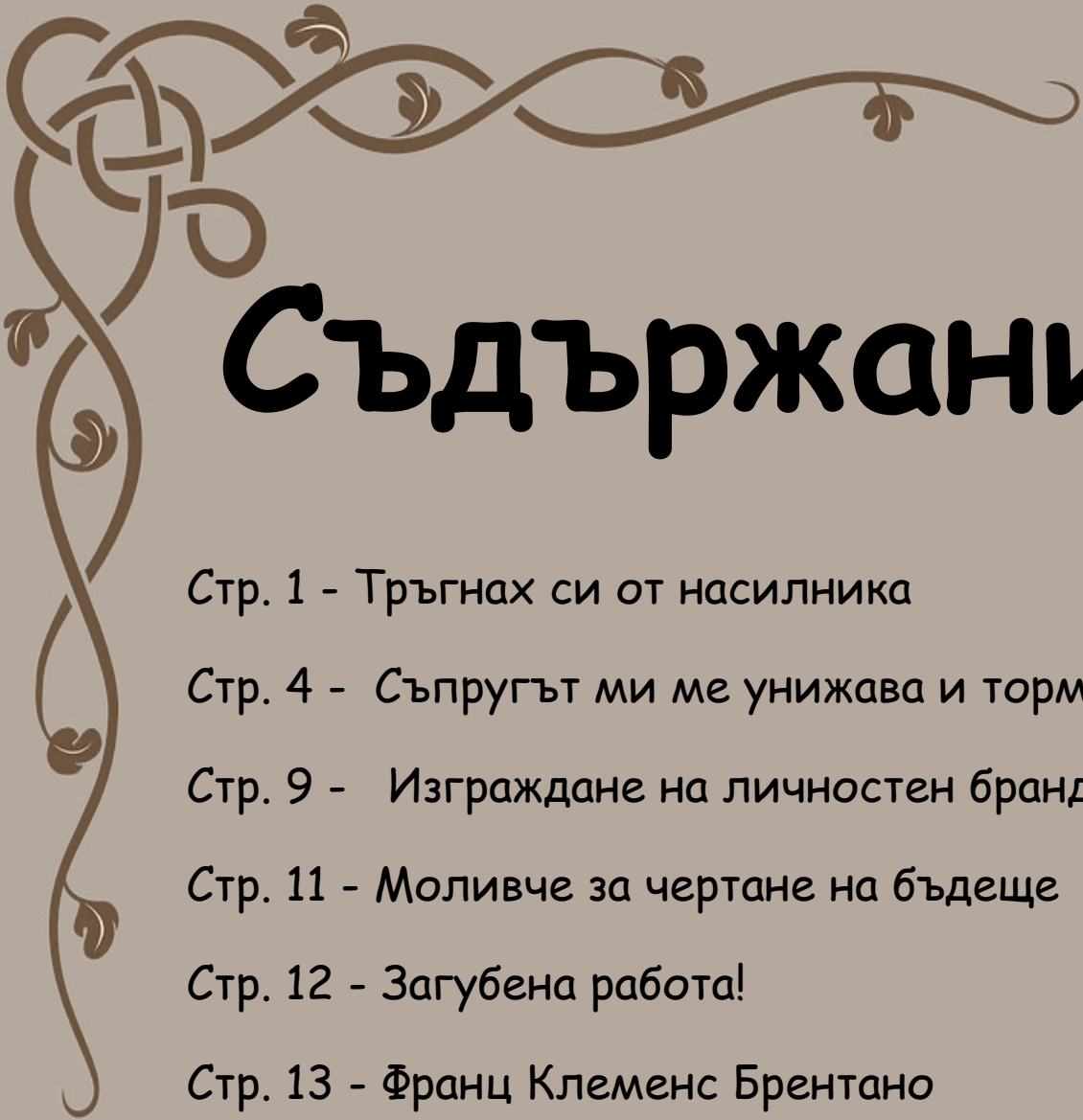
е-списание за психология

ПСИХИКА

ISSN 2603-4433

Брой 60
ОКТОМВРИ 2022

Съдържание:

Стр. 1 - Тръгнах си от насилника

Стр. 4 - Съпругът ми ме унижава и тормози

Стр. 9 - Изграждане на личностен брандинг

Стр. 11 - Моливче за чертане на бъдеще

Стр. 12 - Загубена работа!

Стр. 13 - Франц Клеменс Брентано

ТРЪГНАХ СИ ОТ НАСИЛНИКА

Писмото:

Здравейте, Мария!

От срам и страх дълго криех случващото се и не само криех, но замазвах самостоятелно всичко, което можеше да покаже моят "любим" пред семейството ми в истинската си светлина.

Няма да крия също и че въпреки социалната среда, в която съм израснала, и социалния си статус, страхът ми и объркаността ми са не по-малки от тези на жените, свързали се с Вас, от по-неравностойно положение. Въпреки че осъзнавам абсолютно фактите и вече успявам да гледам "отстрани" на нещата, вътрешно се чувствам ужасно.

На първо място зее огромна дупка с надслов „СТРАХ“. Страх ме е от него, страх ме е да не ми вземе детето, страх ме е да не побеснее и да стане страшно, страх ме е от бъдещето, страх ме е дали ще мога да се справям сама, страх ме е дали ще намеря някой, който да ме обича, страх ме е дали ще съм

способна АЗ да заобичам някого след преживяното, и дали от една страна няма да се впусна след следващия фалшив принц, или напротив - да не допусна истински ДОБРИЯ човек? Страх ме е дали не правя огромна грешка, напускайки го? Може би наистина с времето щеше да се оправи? Хиляди въпроси са се преплели в съзнанието ми и се лутам между здравия разсъдък и логика и обърканите чувства в мен.

Ще се изсмеете, но всеки път, когато го видя, ми се иска да ме прегърне и да ме целуне.

Да, аз направих първите крачки, за да спра кошмара. Напуснах го. Споделих истината с цялото си семейство. Те ме разбраха, подкрепиха ме и съм им изключително благодарна.

Оказа се, че страхът и срамът да им споделя как съм се провалила в семейния живот са били напразни. Единствено ми казаха, че не е трябвало да крия от самото начало, но как да им обясня колко смачкана психически съм била? Че съм живяла в някакъв "филм" буквално.

Започнах да пускам обяви за работа, за късмет си намерих и работа и започвам от ноември. Възстанових старите си контакти и приятелства, а те ме чакаха с отворени обятия. Това е, което направих, за да стартирам своята лична програма "рехабилитация".

Дотук добре. Но пак ми прави проблеми и истории. Обвиняваше ме, че детето имало хрема, обиждаше ме и ме удряше в десетката - чувството ми за майчинство, и че не съм добра майка, а тя ми е всичко и я обожавам. От друга страна тръгна на ясла и знаете как е с болестите там. А и какво значи това, че, ако утре хване варицела например пак съм виновна? Държи се хем супер грубо с мен, хем мило. Казах му, че искам да се разведем по взаимно съгласие и той засега се съгласи.

В момента съм пред някакъв кръстопът. Виждам, че сега поемам по правилната пътека, но на подсъзнателно ниво още му се връзвам за всичко. Всеки път, преди взимане или връщане на дъщеря ни, изпадам в паника. Знам, че трябва вече да имам достойнство, да не обръщам внимание на мачкането и да не влизам във вечната си роля на "Кажи, господарю!", но отвътре пак някакси успява да ме засегне, да ме потисне, да изприпкам и да свърша, каквото иска и т.н.

От друга страна - вече се виждам с приятели, комуникирам, но, когато вечер си легна сама и стана сама или ми се обади, ми става мъчно и си мисля, че може би трябваше да остана с него. Трудно се „къса“ истински с някого, с когото си мечтаел да остарееш и да имаш още деца и един ден внуци. А и страхът дали няма, ако скъсаш с него, да останеш сама завинаги и да

остарееш сама, страхът, че детето ти няма да израсне щастливо с двамата си родители така, както аз с моите родители и братя по планини, морета, ски, бране на гъби, пикници и т.н.; че аз няма да мога да осигуря това щастливо детство на малката ми с МАМА и ТАТИ навсякъде... Дали, ако имам повече търпение, няма да се оправят нещата? Толкова много въпроси без отговор.

Просто не мога като с копче да се изключа от филма, че той е моят господар. Искам, но не знам как да успея да се излекувам от смесените си чувства и да следвам правилния си разсъдък. Много ми е трудно и не знам дали мога да се справя.

Благодаря Ви за вниманието и ако можете да ми помогнете някакси, ще се радвам много!
Елеонора

Отговорът на психолог Коева:

Здравейте, Елеонора!

Поздравявам ви за смелостта и за решителната крачка, която сте направила! Осъзнала сте, че връзката, в която сте се намирала, не е никак пълноценна и нездравословна както за вас, така и за детето ви. Бързо сте се приспособила към сегашната ситуация, взела сте живота си в ръце и сте започнала да бъдете активна, намирайки си работа. И сега, след като сте постигнала тези важни неща, вие сякаш искате да се

върнете обратно във вашия "филм" (както сама се изразихте) и да споделите отново живота си с човек, който не ви е карал да се чувствате добре, наранявал ви е и не сте била зачитана като личност от него. Уважете себе си и труда си! Уважете инициативността и активността, която сте формирала, за да си стъпите емоционално на краката, за да може да имате спокоен и хубав живот с детето ви.

Когато за първи път ви писах, ви посъветвах да напишете положителните и отрицателните качества, които притежава вашият мъж. Пишете всичко, което ви хрумне! И сравнете кои са повече - плюсовете или минусите.

Но бъдете директна и безпристрастна. Вие все още сте в период, в който не сте се справила напълно с раздялата, и е възможно дори негативните качества на мъжа ви да ви се струват положителни.

Често имаме навика да си казваме: "Е, какво пък толкова? И той е човек, и той греши, и той не е безгрешен!" Да, никой не е застрахован от грешки, всеки един от нас има недостатъци в характера и в поведението си, но далеч НЕ е просто безобидна грешка, направена по случайност, удрянето, незачитането на човешкото достойнство, начинът, по който отсрещната страна ни кара да се чувстваме - с угризения за миналото и със страх за бъдещето.

Направете това и ви моля наистина да бъдете максимално искрена, когато пишете списъка.

Хубаво е, че мислите и за детето си. Не можете да си представите каква емоционална и/или психична травма може да получи, ако е свидетел на системен тормоз въкъщи, независимо от какъв вид.

Аз съм сигурна, че вие също го знаете и сте наясно за последствията, които могат да настъпят. Някои деца започват да имат страх и трудности при формирането на интимни връзки; живеят в страх, а това не води до особено добри резултати; някои деца дори могат да се разболеят от психосоматична болест, вследствие на потисканите страх, стрес и гняв. Така че виждате, че нещата могат да бъдат по-сложни.

Успех!

Автор:

психолог Мария Коева

СЪПРУГЪТ МИ МЕ УНИЖАВА И ТОРМОЗИ

Писмото на Нора:

Здравейте, Мария!

Не знам как да започна този разказ. Толкова много неща се случват, че нямам идея откъде да започна. Може би от самото начало. Омъжих се преди 22 години. По любов. Аз - на 22 г., а той - на 24. Бяхме идеалната двойка.

Ние и сега сме в очите на много хора, но аз мисля, че съм подложена на системен 22-годишен тормоз вследствие на който аз съм жена без самочувствие, без самоуважение, страдаща от всевъзможни болести, за които единственото обяснение е стрес.

И най-ужасното е, че аз се чувствам отговорна, виновна, държа се като такава, позволявам му да го прави, и се СТРАХУВАМ от него - не физически, никога с пръст не ме е докоснал, но знам, че, ако пожелае, ще ме съсипе, ще ми вземе децата и ще докаже че съм луда. Аз се ужасявам от него и не знам как да се справя. Знам, че, за да ми помогнете, трябва да ви разкажа всичко и дори е добре да ми кажете къде да дойда, но за

голямо мое съжаление аз нямам необходимите средства за това. Предполагам, че се заплащат консултациите. Имаме две деца и от известно време усещам, че този тормоз се прехвърля и върху тях. Днес е последният пример за това - остави 11-годишната ни дъщеря гладна, защото не пожела да качи доста тежките торби с покупки вкъщи. Каза, че щом не иска, тогава няма да яде, а аз успях тайно да й сложа да яде, но чак когато вече си мислех, че ще припадне от глад. И се обърна и й каза: „Ти ще видиш - аз тъпкано ще ти го върна!“ Кое да й върне, какво да й върне? Той е на 46, а тя - на 11.

Синът ни отдавна не иска да се прибира вкъщи заради него и само защото аз полагам неимоверни усилия, той израсна нормално дете и не се отдаде на дрога или алкохол. Но дъщеря ни сега расте тепърва и самата тя казва, че предпочита да го няма и да сме сами. А знаете ли колко пъти вече бяхме без ток и храна? За телевизия и интернет да не говорим. Свиква се и с това. С всичко се свиква, но аз вече не мога така. Трябва да се разведа, но се ужасявам!!! Знам, че той никога няма да ме пусне просто така! Ако имате някаква програма за такива като мен и мога да се включа в нея, пишете ми, но аз вече се предавам, не мога да се боря повече с него, просто не знам как!

Нора

Отговорът на психолог Коева:

Здравейте, Нора!

От това, което прочетох, мога да кажа, че сте жертва на системен емоционален и психичен тормоз. Какво означава това?

Емоционалното насилие е поведение, което цели да контролира друго човешко същество чрез страх, унижения, заплахи, вина, принуда или манипулация. А чрез психичното насилие се насажда чувство за малоценност и вина у отсрещната страна чрез обиди, присмиване, незачитане на човешкото достойнство и личност като цяло.

Сама казвате, че съпругът ви не е извършвал физически тормоз върху вас. Но това не е причина, поради която да продължавате да бъдете с него! Много жени, жертви на емоционално и/или психично насилие, смятат, че щом мъжът до тях не проявява физическа агресия (а само вербална например), значи "няма нищо". Не е така и се радвам, че сте започнали да осъзнавате това!

Можете да потърсите помощ от социалните служби по Закона за закрила от домашно насилие. Имате право да се защитите! Също така - изработете си план за действие в кризисни моменти. Например - при кого можете да отидете, ако ситуацията стане още по-сериозна; къде да си държите пари в случай на нужда; направете си копие на

всички лични документи, за да ги имате подръка, ако решите да се махнете от вкъщи. Можете да оставите децата при баба им и дядо им за известно време. Нуждаете се от подкрепа от значими и доверени за вас хора.

От кой град сте, за да мога да ви насоча към институции? Търсила ли сте помощ досега и ако да, каква? Имате ли близки или познати, на които можете да разчитате в кризисни моменти? Какво сте готова да предприемете, за да си помогнете в тази житейска ситуация?

Засега ви давам кураж - всичко това, което изпитвате в момента, може да се промени, ако бъдете активни, решителни и борбени!

Тисмото на Нора:

Благодаря, Мария!

От София съм. И двамата сме от София. Родителите ми са тук и живеят в съседен квартал. Не знам обаче как ще реагира той, ако разбере, че децата ще отидат при баба си. Всъщност той пътува често. Мога да използвам някой такъв момент. Но през зимата е повече време вкъщи. Трябва да ви споделя, че той всъщност пътува за удоволствие, защото има яхта. Не крия - богат е и има пари, имоти и какво ли не, но всичко е на името на фирмите му. Той ще намери най-добрите адвокати и те ще ме съсипят, убедена съм. Когато

замине, никога не оставя пари въщи, но дори и когато е тук, ги крие. А ние с децата знаем всичките му скривалища, но никога не съм си позволила да взема пари без негово съгласие, дори когато е имало хиляди и съм знаела, че никога няма да разбере.

Пари, заделени, в момента нямам никакви. Всичко, каквото имах през последните 3 години, се наложи да похарча, за да живеем с децата нормално. И то не за удоволствия, а за храна и ток. Децата ми нямат дори мобилни телефони, защото не мога да ги плащам. Редовно не успявам да платя тока и го спират, а ние с децата живеем при приятели. В момента не съм купила учебните тетрадки и учебника по английски, а дъщеря ни има в сряда рожден ден. Всеки път, когато му поискам за децата, а не за мен, казва че няма. А цяло лято плава с яхтата из Гърция, по островите. Имахме една седмица, в която ядохме само хляб с децата, защото не ми бяха превели заплатата. През зимата ми откриха злокачествени полипи в матката и на два пъти се наложи медицинска интервенция. Слава Богу, че имам медицинска осигуровка, но заради честите болнични се наложи да напусна едната си работа и да работя само на едно място, а преди работех на две. За малко и на три. Освен основната работа се хванах да чистя един апартамент и да гледам едно малко детенце. Но в момента се занимавам само с чистенето.

Навреме се усетих и колата, която имам, е все още на името на лизинговата къща. От една страна, не мога да си я прехвърля, но от друга - ако се развеждам, той не може да претендира за нея. Аз съм си я изплатила цялата, докато работех. И въпреки всичко аз си мисля: „Е, какво толкова? Нали не е чудовище?“ Но той е май повече от чудовище.

Приятелите ни са общи и идея си нямам дали някой от тях ще ме подкрепи. Може би има няколко човека, които са виждали разни неща, но знаете ли какво са ми казвали: „Горкият ти мъж... Сега бизнесът му е в спад, няма пари, и трябва да го разбереш“. Моля? Какво да разбере? Как някой си гледа кефа, а децата ми гладуват? Аз самата отслабнах 10 кг. през последните месеци. А други ми казват: „Какво искаш? Нали го познаваш? Защо му се дразниш? Намери си гадже и си гледай кефа“. Ама, чакайте, аз имам две деца.

Мога да пиша цяла нощ и пак няма да мога да разкажа всичко - за подигравките, за обръщането на всяка моя дума, за принизяването на всичко, което върша аз, за това, че съм ужасна готвачка (а аз не съм), за това, че не чистя и че не ходя с парцала след него. А знаете ли как цапа нарочно или как ми изхвърля дрехи и вещи, защото смята, че не са за мен? Как ми изхвърли всички цветя, защото се

дразни от тях? Как ми пренарежда кухнята, защото аз съм била мърла? Как показно чисти банята, защото не съм я изчистила на секундата? Или как в 12 вечерта ме вдига от леглото, за да чистя или да направя нещо, защото той сега иска? Или как гледа по цяла нощ телевизия в спалнята само когато знае, че на другия ден съм рано на работа? Или как ме нарича пред децата? Или как ми казва да мълча и да не си отварям устата, когато отидем някъде заедно, защото ще го изложам? А аз слушах, слушах и повярвах!!!

Мразя се за това, което му позволих да направи с мен!

Но не знам как да си тръгна. От това още повече се ужасявам.

Но в името на децата - трябва! Той започна да тормози и тях. Но ако си отворя устата, той казва, че ще ме изкара луда, защото: „Ти си луда, скъпа! Ти си истеричка!“. Господи, колко неща мога да разкажа. И всичко започна от първите месеци на брака ни, а аз разреших това да се случи. Казвах, че съм избрала от двете злини по-малката, и сега „си сърбам попарата“. Той просто е такъв, а аз го виждах и нищо не направих. Не съм ли виновна? Или тази вина ми е насадена от него? Когато последният път ни остави без пукната пара и замина на риба надолу под Атина, а аз заложих един от телевизорите. Имаме четири в нас, като два от които са

последни модели. Единият - в спалнята, другият - в хола, а този беше в детската стая на стената, но след земетресението го свалих. Все още не е разбрал. Просто не е влизал там. Знам, че тогава може и по-лошо да стане, защото той умира за техниката си. Наскоро ми забрани да си каня приятели на кафе вкъщи и аз му казах: „Аз съм си вкъщи и мога да си каня гости. Или съм се объркала и не съм си вкъщи?“.

А знаете ли как, когато се налагаше да се прибирам късно от работа и уморена, се канеха гости и аз трябваше да слугувам? Или ако се наложи да замина в командировка, ми оставяше къщата нагоре с краката? Веднъж се обади синът ми, за да ми каже, че баща му го е заключил в детската стая и не му дава да излезе, а на него му се ходи до тоалетната, а малката плачеше и само питаше кога ще се прибера.

Понякога си мисля, че това е някакъв филм и аз ще се събудя. Или че това е нещо съвсем естествено и аз няма какво да искам.

И това съм чувала: „Е, хайде, нали обиколи Европа с него, какво искаш?“ Ама, чакайте, аз още като дете имах възможността да я обиколя с родителите си. Имала съм незабравими почивки, но никога, където аз искам. Аз обичам простите и красивите неща и мразя лукса.

Продължение от стр. 7

Имала съм дрехи, на които хората много биха завидели, а в същото време обожавам магазините за втора употреба и се кефя, когато си направя страхотен тоалет оттам.

Разбирате ли? В очите на другите сигурно съм неблагодарна, но това всичко има цена, която аз не мога да плащам вече!!!

Последната му простотия е да ми вземе колата, защото знае, че аз няма как да стигна до работата пеш и моите работодатели ми плащат пари за гориво, и да изхарчи всичко до дупка!!! Ами аз защо му я давам? Когато не я дам, той започва да се мръщи и да прави още по-напук. Много дълго стана, а дори не успях да разкажа за изневерите и проститутките - и винаги пред мен!!! Да знам и да разбера!!!

Мога да говоря цяла нощ. Притеснявам се много, когато пиша, защото това всичко звучи като кошмар, но аз не си измислям!!! Кълна се в децата си, че всичко е истина!!!

И досега никога не съм търсила помощ и не съм разказвала тези неща.

Отговорът на психолог Коева:

Здравейте отново, Нора!

Прочетох историята ви и това, което ми се иска да ви кажа, е, че за щастието не са нужни пари или материални придобивки. Вие самата си го знаете - няма значение

дали телевизорът например е последен модел или чашата, от която пиете, е златна. Щастието идва тогава, когато се чувствате щастлива, в хармония със себе си. Когато заспivate без угризения за миналото и без страх за бъдещето. Когато усетите топлата и нежна прегръдка на човека до вас. Радвам се, че имате силата и смелостта да се изправите срещу насилника и да защитавате както себе си, така и децата си.

Зная, че в момент на емоционална слабост сте склонна да оправдаете поведението на съпруга ви ("Въпреки всичко аз си мисля: „Е, какво толкова? Нали не е чудовище?"), но вие много добре знаете, че репликите и постоянното вменяване на чувство за вина не бива да позволявате да доминира в семейството. Ето, при вас се усеща вече - физическото неразположение, за което споменахте в началото; страхът, който ви спохожда. Време е да отправите поглед напред към бъдещето и да сложите край на тази история! Прекратяването на връзката със съпруга ви е както във ваша полза, така и в полза на децата ви. Мога да говоря много по темата какво може да причини едно такова поведение от негова страна върху децата, но мисля, че не това е нещото, което е на дневен ред в момента.

Успех!

Автор: психолог Мария Коева

ИЗГРАЖДАНЕ НА ЛИЧНОСТЕН БРАНДИНГ

Представете си следната ситуация. Управител сте на малка фирма. Предстои ви важна бизнес среща и искате една огромна фирма да стане ваш клиент. Имате какво да предложите, но... Това е нужно за вашия бизнес, а на големия в играта, усещате се, че просто не му пука- дали с вас или без вас. И изобщо е цяло чудо, че се е стигнало до срещата очи в очи. Как би могъл да протече един такъв преговор? Вариантите са много, но несъмнено най-лошият от тях е, да застанете пред представителя на голямата фирма с излъчването на отстрелян заек и да не успеете да се аргументирате защо големият в бизнеса да се довери на вас, малкия и с къде по-скромни възможности.

В една такава ситуация на тежки преговори, един от възможните полезни трикове, от торбата на психолога, който мога да препоръчам, е т. нар. личностен брандинг.

За какво става въпрос? Брандинг - това е понятие, идващо от маркетинга, където то е формулирано по следния начин:

Брандингът е комплекс от действия, които водят до изграждане на благоприятен имидж за продукт, за компания или за даден човек. В маркетинга, брандингът е начин да бъде мотивиран някой, който има потребност от даден продукт, компания или човек, да го опознае, да го хареса и да му има доверие, което се дължи на реално притежаваните от продукта, компанията или от човека качества.

Ако има наличие на измама, то тогава не може да съществува брандинг и се получава всъщност точно обратното на това, което се цели- вместо популярност на положителното у даден продукт, компания или човек, масовост добива всичко отрицателно.

Примери за това могат да се дадат много от родната ни действителност. Гледа човек някоя реклама, харесва си продукта и отива да си го купи, а той се оказва некачествен. Втори път такъв човек няма да повтори грешката си да си купи не само този продукт, но и каквото и да било друго от дадения производител. Не само това, но и ще се оплаче на всички около себе си от несполучливата покупка и приятелите и познатите му също няма купят нищо от дадения производител.

Обратното- ако една добре направена реклама мотивира човек да си купи даден продукт и продуктът отговори на очакванията, тогава този продукт може да се окаже препоръчван и в резултат и доста популярен, както и производителят му. Марката става символ на качество и хората я предпочитат и купуват всичко от дадената марка, разчитайки на качеството. Ако производителят развали качеството на някой продукт, рискува да му паднат продажбите и на други продукти, независимо от качеството им.

В бизнес психологията, брандинг е комплексът от действия, които водят до отличаването на вас самите от всички останали. Формирането на брандинга на личността е формирането на онова,

с което искате да бъдете запомнени от околните и качествата, върху които искате да акцентират другите, когато се срещат за вас.

Съставна е на изграждането на социална известност на база реалните ви качества като личност и е умение как да си създадете в обществото такъв имидж, който ще спомогне да осъществявате положителна комуникация с околните. Все полезни неща, когато се водят сложни бизнес преговори и освен всичко останало, е нужно и да се грабне вниманието на отсрещната страна с едно запомнящо се лично представяне.

Автор: психолог Людмила Боянова

МОЛИВЧЕ ЗА ЧЕРТАНЕ НА БЪДЕЩЕ

Моливче за чертане на бъдеще. Някога задавах глупави въпроси. Или много големи, не по моя ръст, или малки. Защото нямах аршин. А когато човек мери с чужд аршин, задава глупави въпроси.

И един ден на Майстора му дотегна да отговаря. Защото отговорът се дава, само когато ще бъде ползван. Инак е търкаляне на големи празни варели, дрънка, а работа не върши. Подаде ми един стар молив и ме помоли да рисувам една птица на една дъска. Започнах, исках птицата ми да бъде величествена. Исках да направя такава работа, та и Майстора да ахне.

Само дето не знаех, че моливът е за чертане на бъдеще. И той има други идеи. Запъна се на влакната, изкриви се линията. И рисунката стана простичка. Толкова простичка, че чак да се влюбиш в нея.

И се влюбих. И побягнах навън. Изплаших се, защото влюбването не е за начинаещи. Надявах се да

изляза на въздух, да изпуша една цигара и да ми мине. Но отвън някой беше сменил света. И едни овчари завръщаха едни вакли стада, едни дебели овни носеха едни големи хлопки. Един хладен извор даде своя подслон и стадата запладниха. И овчарите извадиха ножчета и зашариха своите геги. И аз се дивях на простичките шарки.

И разбрах, няма на къде да бягам. Защото ми беше подадено моливче за чертане на бъдеще. И то имаше свои планове за мен.

И започнах да задавам мънички въпроси, да меря със своя аршин и да се усмихвам. Защото когато можеш да си рисуваеш своя свят, да зададеш въпросът без предисловие и да разчупиш своята непреломена пита, усмихваш се. И сега подавам моливчета. Мънички, аха да се свършат, но не свършват. Защото моливчето за чертане на бъдеще е змей.

Автор: Иван Луджов

Загубена работа! Каза го преди много години един много учен човек. Каза го по повод мои идеи за бъдещето. Махна с ръка и тръгна надолу по улицата.

Тогавя разбрах, че има много загубени работи. Дребнички, самотни и загубени от собствениците си. И започнах да обикалям покрайнините на света. И да намирам. И самия аз се загубих в това море от изхвърлени идеи, работи и неща. И станах загубен човек.

Покрайнините на света ми дадоха да намеря едно много загубено нещо. И като го намерих, избърсах го в ръкава си. И го прибрах в джоба. То сети топлината и се усмихна. Защото загубените неща се радват на мъничко внимание. То беше едно мъничко желязно ключе. И като усети топлината, любовта и вярата, рече ми:

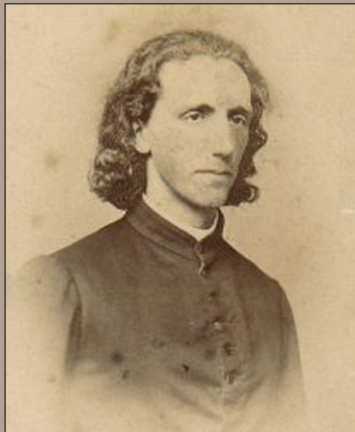
- Аз съм таласъм, забравен отдавна, живея в дупката на това ключе. И понеже само ти обикаляш покрайнините на света, ще стана врата, та да минаваш лесно.

И стана врата, таласъмните държат на думата си.

И тъй си намирах загубените неща. Детство, мечта, шега, чест и вяра. Защото имам врата за сметищата в покрайнините на модерния свят.

И като изнеса от там някоя загубена работа, учените хора се дивят и чудят. И викат, че то било голяма работа. Не било по техния размер. Големите работи са по размера на деца, таласъми и загубени хора. Та като ви рекат, то е загубена работа, огледайте се. Някъде някой отваря една врата. Може и да сте вие.

Автор: Иван Луджов

Франц Клеменс Brentano (1838-1917) е роден на 16 януари 1838 г. в Мариенберг и умира на 17 март 1917 г. в Цюрих. Образованието си завършва в Берлин. Известно време е и свещеник във Вюрцбург, но след това се оттегля от църквата поради несъгласия с доктрината за папската непогрешимост.

Бrentano е немски философ и психолог, разпространител на феноменологията и на някои идеи на аналитичната философия, известен с това, че в своя труд „Psychologie vom empirischen Standpunkt“, 1874, ("Психологията от емпирична гледна точка") залага разбирането, че основния метод на психологията е наблюдението, а не експериментирането. Счита, че не е правилно в психологията да се разглеждат изолирани реакции, а също така и че е невъзможно по пътя на механически измерения да се даде отговор за природата на психичните процеси. Той залага предпоставките за последващото развитие на вюрцбургската школа и гешалтпсихологията.

Фр. Brentano въвежда понятието интенционалност като разграничава два вида интенционалност: "насоченост към обект" или "референция към съдържание" и интенционална "вътрешна екзистенция" (intentionale inexistentz).

Интенционалната "вътрешна екзистенция" се отнася за онова свойство на обектите на мисълта да бъдат обект на мислене, дори тогава, когато не съществуват сами по себе си. Аргументацията му е, че връзката между мисъл, която съществува и ситуация, която не съществува, не е физическа връзка, а е специфична психична връзка.

В термина "интенционалност", употребяван от Brentano, има два компонента: как репрезентацията е за нещо различно от съзнанието и как тя може да бъде "празна" или неистинна. Утвърждава, че съществува "интенционален обект" или "интенционално съдържание", което е налице, независимо от това дали мисълта е истинна или неистинна.

Тази идея на Brentano довежда през 20 век до изследване на интенционалните феномени като значение, познание, възприятие, референция и намерение.

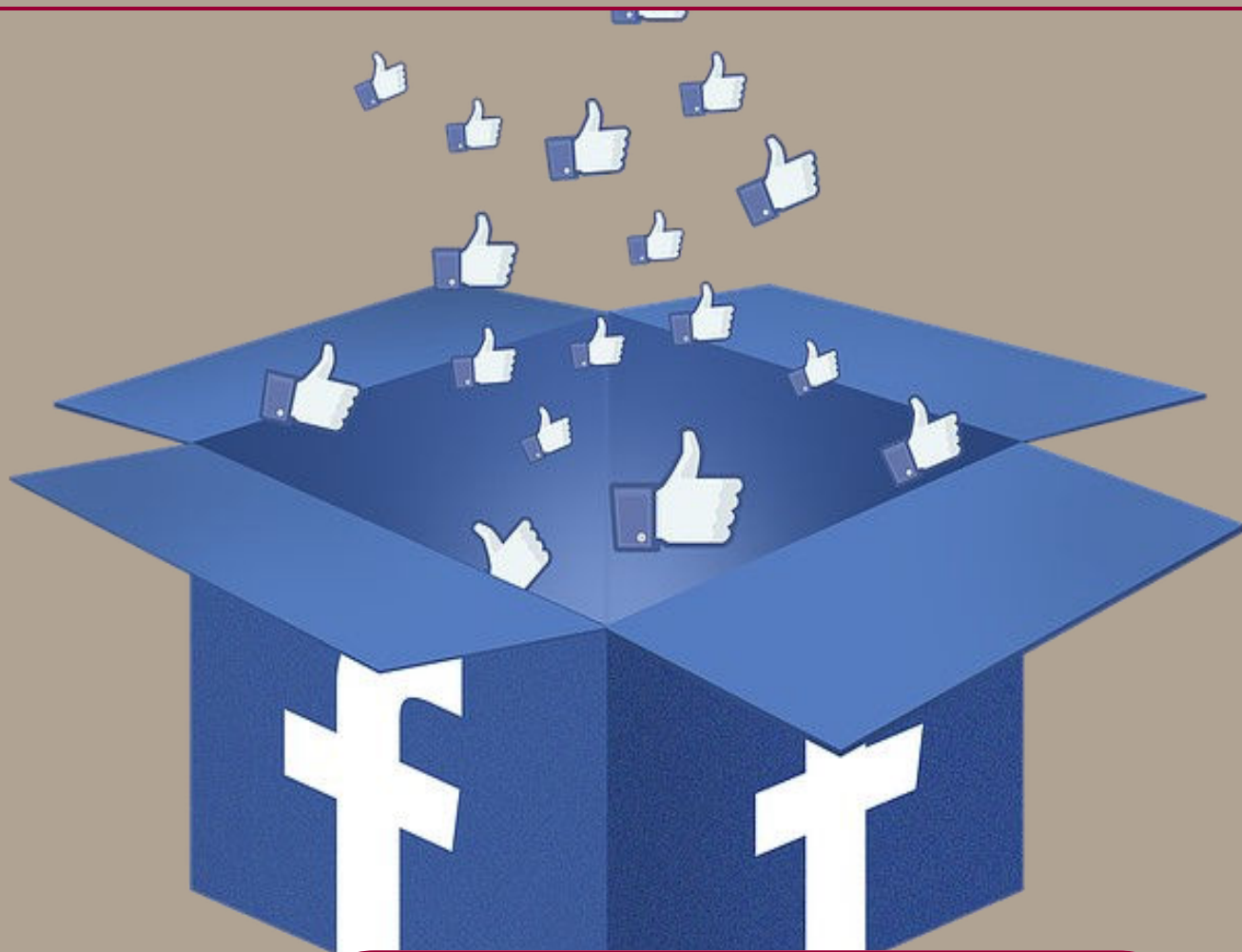
На Brentano принадлежи и идеята за т.нар. дескриптивна психология - той отрича генетичната психология и предлага метод за описване на съзнанието, който е основан на вътрешната перцепция или вниманието, което дава условия за очевидно и сигурно знание.

Сред основните произведения на Brentano са: „Изследване на психологията на усещанията“ (Untersuchungen zur Sinnespsychologie, 1907) и „За класификацията на психологическите феномени“ (Von der Klassifikation der psychischen Phänomene, 1911).

За вас подготви:

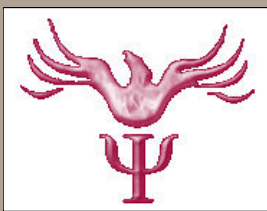
психолог Л. Боянова

ПРИСЪЕДИНЕТЕ СЕ

Към нашата Facebook група:

Психология и самоусъвършенстване:
<https://www.facebook.com/groups/psychology.bg>

Пишете ни на e-mail:
office@psihika.eu

ЕКИП, за информация: [КЛИК](#)

Защита на авторските права в "Психика"

1. "Психика" се ползва от защитата на сега действащия [Закон за авторското право и сродните му права](#), а така също и на международните договорености, по които България е страна.
2. Препубликуването на публикувани в "Психика" материали (или на части от тях) е възможно само след договаряне с техните автори или с издателя (Людмила Боянова). В този случай е задължително да се укаже конкретен автор и че материалът е от е-списание "Психика" и да се постави активна хипервръзка (<https://e-psiholog.eu>).
3. Никаква част от материалите в "Психика" не може да бъде използвана за комерсиални цели.
4. Авторските права на публикуваните в "Психика", както и сродните им права (преводчески, съставителски, права за преработка и др.) принадлежат на лицата, които са ги създали (съгласно чл. 5, 9, 11, 12 от Закона за авторското право и сродните му права).
5. Използват се снимки с CC0 Creative Commons (безплатни за търговска употреба, при които не се изисква признание на авторството) и неограничени от лиценз. При възникнали проблеми, моля незабавно се свържете с нас!
6. Достъпът до публикувани произведения може да бъде спиран само по инициатива на "Психика" при получаване на неопровержими доказателства за плагиатство, нанасяне на ущърб на трети лица и др. закононарушения, които не са били известни на редакцията към момента на публикуването им.
7. Никой от "Психика" не носи отговорност за действия на трети "лица", както и за допуснати вреди, нереализирана печалба и т.н.

Издател, Гл. Редактор,

Уеб дизайн, Колумнист:

Психолог Людмила Боянова

<https://e-psiholog.eu>

boyanova@e-psiholog.eu

Редактор, Колумнист:

Психолог Мария Коева

<https://psychologist-koeva.blogspot.com>

mariyakoeva7@gmail.com

Редактор, Колумнист:

Цветана Вълчанова

ceci.valchanova@abv.bg

Място на издаване:

България, гр. София, бул. П. Дертлиев 4

Последвайте
е-списание "Психика" в:

Facebook

<https://www.facebook.com/psihika.spisanie/>

Linkedin

<https://www.linkedin.com/in/cnucanie-психика-3914b016b/>

Twitter

<https://twitter.com/tAHZwDvrBNik7Ix>